

Helena Codorniu

El transportista d'orgues

IV Premi de Narrativa Breu per a Joves Autors/ores
«Caterina Albert» de 2013

EL TRANSPORTISTA D'ORGUES

COL·LECCIÓ

GABRIEL FERRATER

72

Helena Codorniu

**EL TRANSPORTISTA
D'ORGUES**

**IV Premi de Narrativa Breu per a
Joves Autors/ores
«Caterina Albert» de 2013**

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2013

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL
SERVEI DE BIBLIOTEQUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Codorniu, Helena

El transportista d'orgues / Helena Codorniu. — Bellaterra :
Universitat Autònoma de
Barcelona. Servei de Publicacions, 2013. — (Gabriel Fer-
rater ; 72)

I. Col·lecció 821.134.1-1"20"

Fotografia de la coberta:

Marco Valtas. *Tranquilo*. CC BY 2.0

Edició:

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain

Tel. 93 581 10 22

sp@uab.cat

www.uab.cat/publicacions

ISBN (digital): 978-84-490-3901-0

Conversió a format digital: Booqlab

A l'Ana Vico,
per la llavor d'aquesta història

Segur que s'ho pregunta. Es deu pensar que no veig com em mira de reüll, mentre planxa, però i tant que la veig. Amb un ull traça la ratlla dels pantalons i amb l'altre m'interroga; tímidament, sí... però m'interroga. Ja ho sé, li agradaria treure'n l'aigua clara; si en el fons jo l'entenc. Cada matí, en veure'm aquí assegut amb el nano, matant les hores, escoltant, absort, aquesta maleïda música d'orgue, sé que es pregunta quina deu ser aquesta pena tan gran que em rosega per dintre i m'impedeix de correspondre als seus generosos somriures. Sí, deu pensar que ens en passa alguna de grossa, en aquesta casa. Vostè se la sap llarga, es veu d'una hora lluny. L'Ignasi tenia raó. Vam fer bé, de fer-li cas. No n'hauríem trobada cap altra, d'eficient i asenyada com vostè. Però això no treu, al contrari —perquè sou així, les dones, jo ho sé—, que vostè no pugui fer dues coses alhora, i que mentre estén la roba amb tanta diligència no aprofiti, al mateix temps, per rumiar per què dec fer aquesta cara que faig i per què dec tenir un fill tan dolç i tan compungit, com penedit d'alguna cosa,

assegut sobre la falda d'aquesta cama que encara em queda.

Com ara. Ara m'ha mirat. S'ho pregunta, ho sé. O potser és que la molesta que estigui aquí, parlant-li, mentre vostè treballa? Potser preferiria que no la contemplés com ho estic fent durant tot el matí i que, en lloc d'això, llegís el diari com fan tants admirables pares de família. O potser, simplement, es conformaria amb el fet que fos més mesurat i l'observés amb la prudència i la discreció amb què vostè m'esguarda. En realitat, però, el més probable és que, com que no m'entén, pensi que simplement parlo amb el nano, i en realitat no se senti gens al·ludida per la meva xerrameca. Però no, li parlo a vostè, al nano no, perquè el nano no ho pot arribar a saber mai, tot això. Mai. Ell menys que ningú, encara menys que tots els altres, que evidentment tampoc no ho poden arribar a descobrir. Així que ho sento, disculpi'm, si la molesta que li parli, que la sotmeti a aquesta feixuga lletania sense esperar cap resposta per part seva. Però és que, per ser-li sincer, li he de dir que, a mi, m'agrada molt estar aquí enraonant amb vostè. Jo sóc molt de casa, ja ho deu saber. M'agrada. Ho necessito. Necessito la meva butaca, la meva bata d'estampat

carrincló i les meves sabatilles d'estar per casa, algú que feinegi a prop i unes criatures que juguin i moquegin de tant en tant a la vora. I és per això que, des que la meva dona treballa tot el dia —perquè jo ara ja no puc, ja ho veu; en què podria treballar, jo, faltant-me una cama?—, vam pensar que vostè ens podria donar un cop de mà. La meva dona hi estava en contra, al principi. No ho volia. «De cap manera», deia, esverada, «una altra dona a casa, ni parlar-ne!» Som molt tradicionals, nosaltres, ja ho deu haver vist. Resem i tot, a vegades. Vam resar mentre el nano va passar tot allò, per descomptat. I ella, sent així... La gelosia, ja sap. O potser era una altra cosa, potser es tractava d'una altra mena de por. Potser ella temia que vostè, entre la pols, com qui no vol la cosa, descobrís el secret, el meu secret, el secret que la meva dona està convençuda que amago rere aquest posat d'home abatut i aquesta devoció meva per les fugues de Bach.

De fet, li ho podria explicar, a vostè. Tampoc no ha entès res del que li he dit fins ara, oi? Només ha entès que em sento sol i que estic mig boig. Però no, no és això. És una altra cosa. En el fons, és una llàstima que no m'entengui. Quan la veig treballar així, passant la planxa al ritme de la

música, feinejant en harmonia amb cada frase musical, sorpresa, sí, sorpresa com jo fa tants anys que estic corprès per aquesta insana melodia d'orgue que em fascina, m'obsessiona i m'esclavitza, arribo a pensar que potser em comprèn, vostè, a la seva manera. Potser dues llengües no poden ser tan diferents. Com es diu *camisa*, en bielorús? Això, això que planxa, en el seu idioma, *your language*. *Кайцүлі? Кайцүлі*. Ostres. *Кайцүлі*. No, no, no! No passa res, no es preocupi. Pot seguir amb les *Кайцүлі*; només volia saber com en diu, vostè, de les camises. Segueixi, ho fa molt bé. És força més curiosa que no pas la meva dona, sap? No li duraven gens, les tovalloles, a ella. De seguida les llençava, rasposes com un fregall. I a mi m'agrada molt conservar les coses, sap? Fer-les durar; conservar el que és meu, només meu.

Per això va ser tan difícil d'afrontar tot allò, sobreviure en aquell infern d'habitació, tan lluny de la meva butaca, el meu reproductor de vinils i la col·lecció de Scalextric que faig veure que reuneixo per al nano; tan lluny dels meus i de tota esperança que alguna cosa tornés a ser com abans. I és clar, la cama, la meva cama a can Pistras, per sempre. Perquè vaig perdre la cama,

això ja ho sap; ja ho veu, vaja. El que no sap, ni pot imaginar-se, és en quina mena d'accident la vaig perdre; un accident terrible, esgarrifós, un malson, barranc avall, atrapat, tota la ferralla, presoner, la cama tallada, xapa del vehicle pertot arreu, com una tomba, enterrat, i la música d'orgue que sonava, solemne, impietosa... O escoltava un quartet de corda, aquell dia? No ho sé, tant se val, en tot cas, sonava i sonava, la música, sàdica, com en aquella pel·li del naufragi. Era *Titanic*, oi? Sonava i sonava, en va. Perquè sempre escolto música clàssica, jo, quan treballo, mentre condueixo, al bus o al camió. I la gent s'estranya. No fa per a un transportista, es veu, això em diuen, impertinents, a la cara, si cal. Un camioner hauria d'escoltar cançons de la Mónica Naranjo o d'en Perales, opinen. Però després tots aquests setciències carregats de prejudicis callen de cop i volta quan els explico que la major part del temps, molt sovint, transporto pianos i orgues, instruments, i no les caixes de cols, patates o llaunes de cervesa que ells s'imaginaven —perquè també hi ha classes i classes de transportistes, per descomptat. Aleshores, emmudeixen. No s'ho esperaven; no hi havien pensat, en aquesta possibilitat. Devien pensar que als

instruments, com a la música, només els cal el vent, per viatjar.

El que ningú tampoc no es podia imaginar era que es produís una coincidència com aquella. Pare i fill, al mateix hospital. El meu fill. El meu fill malalt, esperant un miracle, era allà, a la planta infantil, just tres pisos per sobre. Aleshores, jo premia fort les parpelles, concentrava la vista cap al sostre, invocant algun déu misericordiós, oblidant la cama, les ferides, l'accident, les taques d'humitat de l'habitació de l'hospital, els roncs del company del llit del costat operat de la pròstata... i tot, m'oblidava de tot, i només pensava en ell i li enviava energia, sort i esperança, al meu fill, ingressat des de feia setmanes, molt malalt, en estat crític, deien, malgrat ser només un nen, una criatura. Com li pot fallar el cor, a un infant?

Però fallen. Tot falla: els cors dels nens, els homes del temps, els llibres d'autoajuda i, per què no?, el peu d'un conductor d'autobús que trepitja el fre a deshora, massa tard, perquè té el cap a una altra banda, perquè ha begut per ofegar les penes, perquè li han fallat els reflexos, o vés a saber per quin altre motiu. Ningú no ho sap del cert. La meva dona, però, creu saber-ho. S'ho

pensa. Creu ser l'única que sap per què em vaig estimbar amb l'autobús. Està convençuda que va ser intencionat. «Ho vas fer expressament», em diu tot sovint, molt fluixet, a cau d'orella. No es cansa de repetir-ho, li encanta. Potser per això ha tornat a prop meu, al meu costat, perquè creu que vaig ser capaç de llançar-me per un barranc per aconseguir que tornés amb mi, perquè jo sol no podia viure. Va arribar a marxar, sap? Era massa greu, massa insuportable, tot plegat. Un fill a l'hospital, a punt de morir. No passen els dies, cregui'm. Esperant i esperant, esperant un cor, un cor d'infant que mai no arriba. «Prengui el meu, doctor», li suplicava jo, al metge. I ell, fredament, em responia: «Però què diu, home; quina bestiesa! No veu que el seu cor és massa gran per salvar el seu fill?» Així que els nostres cors, el de la meva dona i el meu, van acabar apagant-se; ja no servien. No és que ens haguéssim estimat mai gaire, la meva dona i jo; no ens ho dèiem, almenys no gaire, quan calia, potser, i tocava, això sí, però érem una família, un projecte, un futur, el fill, una herència. Ell ens unia, ara ho veig. Per això, des del dia que ens van comunicar que només un trasplantament de

cor el salvaria, és a dir, un miracle, ens va separar un abisme que vaig arribar a creure insalvable.

Afortunadament, però, no va ser així. Després del meu accident la meva dona va tornar a casa, tot i que és un dir, ja que en un primer moment es va haver d'instal·lar a l'hospital i es passà els dies, pobra, pujant i baixant d'una planta a l'altra, com en una comèdia esperpèntica dels germans Marx, com a mínim. I parlo de comèdia, sobretot, pel final, el final feliç que va venir al cap d'uns dies. Li estranya que parli de final feliç, havent perdut una cama, eh? Però parlo de final feliç perquè ara el meu fill té un cor nou, un cor que batega sa i enèrgic, i la meva dona ha tornat a casa. I jo sóc un home molt de casa, ja li ho he dit, oi? A mi només em fa feliç aquesta mena de vida, seure a la meva butaca i veure-la a vostè tragar la bugada... Vull dir, imaginar-me que vostè és la meva dona... No, vull dir, bé, vostè ja m'entén, encara que no m'entengui. I la meva dona també. Per això va tornar, de tan feliç que estava que el nen, miraculosament, se n'hagués sortit i que nosaltres, tot i no estimar-nos gaire, no gaire però prou, suposo, i potser més que molts d'altres, tornéssim a ser una família.

O potser, més aviat, va tornar amb mi per llàstima, per compassió. Ella estava molt convençuda, ja li ho he dit, que l'accident no havia estat fortuït, sinó que jo, conscientment o inconscientment, per feblesa, covardia o egoisme, m'havia estimbat expressament per aquella tràgica carretera. I m'ho repeteix fluixet, molt sovint, cada nit, per avergonyir-me'n o consolar-me, vés a saber, perquè... Com? Què fa ara? Ja ha acabat de planxar la roba? *Καισυλι*. No li queden més *Καισυλι* per planxar? Doncs tregui la pols o reposi, dona, però no marxi. No em prengui el nen. On porta el nen? No se l'endugui, el nen; si no plora, deixi'l. És a mi a qui ha de consolar. O creu que la paguem per posar rentadores? La paguem perquè em faci companyia. Ja se'n podria haver adonat, a hores d'ara. Jo no surto de casa, ja ho sap. No puc. Per la cama, sí, en part, però no, no és això, no és només això. És la gent. I no es tracta del «què diran», sinó d'una altra cosa. No em miri així, no em miri així, per favor, que m'espanta. Sembla que m'entengui, sembla que m'estigui entenent des de fa massa estona... Em fa pensar que no seria prudent continuar... Però continuaré, per primera i última vegada.

El dia de l'accident, aquell dia fatídic que la meva dona anomena «el dia de la desgràcia», jo no conduïa el meu camió amb els pianos i els orgues amunt i avall, com de costum, no. Escoltava música clàssica, per descomptat, algun concert de Bach, probablement, però no transportava ni instruments, ni pomes, ni pollastres, sinó que, en aquella ocasió, transportava persones o, millor dit, criatures, un grup de nens i nenes. Els alumnes d'una escola. M'havien contractat per conduir un autobús escolar, per anar a la muntanya, a l'Alt Urgell, cap a una casa de colònies d'Organyà. Tres professors que acompanyaven vint-i-quatre marrecs, vint-i-quatre alegres angelets entremaliats, vint-i-quatre cors sans. I jo que ja feia massa dies que no veia el meu fill somriure ni plorar, que només patia, com patia el meu cor, aquest cor que deien que era massa gran per poder-lo ajudar. I els nens i nenes que cantaven «pujarem dalt del cim amb el cor alegre», i a mi que se m'ennuolava la vista i ja gairebé no veia la carretera, i ells que seguien taral·lejant «baixarem a la vall quan es faci fosc», i llavors el barranc em va xuclar com si es tractés d'un immens forat negre.

Dels vint-i-quatre nens i nenes de l'autocar, en van morir tres, i el cor d'un d'ells potser ara batega sobre la meva falda.

Em deixa que l'ajudi a plegar els mitjons?

Helena Codorniu (Barcelona, 1987) és llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), violoncellista, i màster en Estudis Teatral per l'Institut del Teatre (IT). També ha rebut formació dramaturgica a l'Obrador de la Sala Beckett. Ha col·laborat amb el Departament de Comunicació d'Amnistia Internacional Catalunya i ha treballat com a editora de la revista digital Mosaic de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Recentment ha guanyat el premi Modest Salse per El desig i el Concurs de Relats Mater per *Utopia* (Mater Impremta, 2013). *El transportista d'orgues* ha estat l'obra guanyadora del IV Premi de Narrativa Breu per a Joves Autors/ores «Caterina Albert» de 2013, convocat per la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions

Helena Cordoniu

El transportista d'orgues

David Figueres

Derelictes

Anna Salgot

Notícies del passat

Jordi Jordana

El equilibri del miedo

Yose Álvarez-Mesa

Cuadratura Umbría

Jospe Pejó

L'ombra fugida

Miquel Aguirre

La cortina de saca

Jordi Jordana

Índex de impacte

Marta Tafalla

**Nunca sabrás
a qué huele Bagdad**

Gabriel Ferrater
COL·LECCIÓ Gabriel Ferrater

epub

